

شکو کی منزل

عبدالهادي (باور)

Ketabton.com

کال ۱۳۹۶

شکو کی منزل

عبدالهادي (باور)

ہ دود د سکور
د روڈ و کور
لک او کروڑ
سمہ لکہ اور

شڪو ڪي منزل

عبدالهادي (باور)

ڪال:..... ۱۳۹۶ لمريز

د کتاب پېژندنه:

د کتاب نوم:	شگوکي منزل
ليکوال:	عبدالهادي (باور)
ډيزاين:	نظيف الله (همدرد)
چاپ نېټه:	۱۳۹۶ لمریز کال
چاپ شمېر:	۱۰۰۰ ټوکه

د چاپ ټول حقوق د ليکوال سره خوندي دي.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

د مطالبو لړليک

- 1 شگو کي منزل
- 6 سريزه
- 9 حمد
- 10 نعت
- 11 د مينې وفا
- 12 سترافغان
- 14 پښتني نجلۍ
- 15 زړه کي د آسيا
- 16 آزار مه وره
- 17 اسمانه
- 19 بل ته کړي سمې
- 20 بوړه مور
- 21 بي له مشره
- 22 ايمان
- 23 وطنه
- 25 همت لرو
- 26 کهکشان
- 27 سپرلي
- 29 توړې زلفې
- 30 قلم د ذهن
- 31 هسکه ټيټه

- 33 سپيني اوبنکي
- 34 پښتانه
- 35 تصور د اغيار
- 36 زندگي د ملنگانو
- 37 سبانه راخي
- 38 با ايمان ده
- 39 گران وطنه
- 41 شهیده
- 42 سوله
- 44 تري پتېرم
- 45 لاړي
- 46 دستار د معارف
- 47 کسوف
- 48 در دانه
- 50 اندوخر
- 51 حُسن د حسين
- 52 خسوف
- 53 حُمکه شوه شاره
- 54 تنيري اسمان
- 55 خيالي نښتر
- 56 د زړه انخور
- 58 تابوت

- 60 د حُسن بنې
- 61 سترقاتلان
- 62 مه ژاړه
- 63 طبيبه
- 64 د فتنو کړۍ
- 65 فساد
- 66 مات زړه
- 67 محصلين
- 68 نوبهار
- 70 تور توپان
- 71 بيرغونه
- 73 راډيوگانې
- 74 ډغري
- 75 شپېلۍ
- 76 د همکارۍ لاسونه
- 77 بښرا مه وږه
- 78 سپين زړه
- 79 گرځم په هرکلي
- 81 کچه مار
- 82 په علم ودان
- 84 روژه
- 86 دهقانه

- 87 رڻا اخلم
- 88 رنځ د جهل
- 90 غمجن زړه
- 91 په ځمکه کې
- 92 خوار ځپلی حقيقت
- 94 گل جهان
- 95 تقدير
- 96 ناکس مُطرب
- 98 علم
- 99 عينکې
- 100..... لوی جنت دی
- 101..... په جگو غرو
- 102..... ښوونکيه
- 103..... کرکت
- 104..... کډه د هيلو
- 105..... بي نمازه
- 106..... په ماتم وينم
- 107..... حقوق د ټول بشر
- 109..... د غره مني خبرې
- 110..... رشوت خوره
- 111..... موري
- 112..... تعصب

- 113..... تور لحد
- 114..... مړ له کاره شوې
- 116..... اختر
- 117..... وطن
- 118..... لوی سرونه
- 119..... ځوان یمه
- 120 پښتون
- 121..... کونجی
- 124..... هوښیار وگړي
- 125..... دردونه
- 126..... مستي د ریحان
- 127..... درنه ځمه
- 128..... ای زما بیرغه
- 130..... معمی

شگوکې مزل

دغه کتاب چې په (شگوکې مزل) ښکلی او هنري نوم ور باندې اېښودل شوی، د ښاغلي عبدالهادي باور د شعرونو لومړۍ ټولګه ده چې د نوموړي یو شمېر شعري ټوټې او غزلونه یې په خپلو پاڼو کې را اخیستي دي. له ټولو څخه د مخه قدرمن باور صیب ته د دې ټولګې د بشپړولو او چاپ ته د برابرولو له امله مبارکي وایم. دغه اثر د پښتو ادب په ځلیدونکي آسمان کې یو داسې نوی ستوری دی چې د شوخو پلوشو په ورېښمینه ژبه د شعر او ادب له مینه والو سره د زړه خواله کوي. همدارنګه د ښاغلي باور صیب هڅې د قدر وړ ګڼم چې خپل نیت پرک شعرونه یې په یوه ټولګه کې را غونډ کړي او خپل ولس ته یې د خپلو لوړو هیلو او ارمانونو په جامه کې ډالۍ کړي دي. د دې اثر شعرونه چې هر یو ځانګړی عنوان لري، د ښاغلي باور صیب د فکر زیرنده دي چې د بل هر سوله پال او دردېدلي افغان شاعر په څېر یې په خپلو هنري لیکنو کې ګران افغانستان ته د سولې د راتګ ارمان کړی، په جګړه او تاوتریخوالي یې بد ویلي، روانې نادودې یې غندلي

او افغانان يې يووالي، ورورگلوۍ او د تعليم په زېور سمبال کېدو ته را بللي دي. له بلې خوا په دې کې شک نشته چې کابو څلوېښت کاله زمور ګران هېواد افغانستان د بې رحمه جګړو د اور په لمبو کې سوزي او د پرديو نظرياتو پر بنسټ له وړانکارو تحميلي جګړو او شخړو سره مخ دی. زما په اند د دې ټولو ناخوالو لومړۍ درجه مسووليت هغو پلورل شوو عناصرو او جنګي ډلو ته متوجه دی چې په افغانستان کې د سترې غميزې بنسټ اېښودونکي ګڼل کېږي، لا هم خپلو شومو اعمالو ته تر مختلفو عنوانونو لاندې دوام ورکوي او زمور وګړي يې له سترې بدبختۍ سره مخ کېږي دي. په دويمه درجه کې زمور عام ولس مسووليت لري چې ټول په ګډه د سولې، يووالي، تعليم او پرمختګ تر چتر لاندې سره را ټول شي، جګړه مارو ته منفي ځواب ورکړي او خپل هېواد د روانو ستونزو، کرکو او بدبختيو له ګرداب څخه د نجات ساحل ته و باسي. د دې خبرې يادونه ضروري ده چې په نړۍ کې هره ستونزه حل لري، د افغانستان ستونزه به هم هرو مرو حل کېږي او زمور هېواد به له وړانيو څخه نجات مومي. نو

افغانان بايد روانه كشاله په داسې توگه حل كړي چې زموږ د وگړو يووالی، عزت او د هېواد نېكمرغي او هر اړخيز پرمختگ پكې خوندي وي. په دې لاره كې هر دردېدلی او كړېدلی افغان هڅه كوي چې خپل ولس ته د مينې، سولې، يووالي، تعليم او وروړكلوی پيغامونه ورسوي او افغانان د عامه پوهاوي له لارې د خپل هېواد آبادی او له روانو جگړو څخه د بيزاری په بهير كې د گډون لپاره و هڅوي. باور صيب چې په خپله شعري ټولگه كې كوم مطالب را غونډ كړي له هغو څخه په ډاگه څرگنديږي چې نوموړی د افغانستان د وگړو او ځوان كهول لپاره تعليم غواړي، سوله غواړي، د نظام اساسي اصلاح غواړي، له هر ډول فساد سره مبارزه غواړي، يووالی غواړي او د هېواد آبادي، ترقي او پرمختگ يې ستره موخه ده. د باور صيب په شعرونو كې داسې مطالب هم موندل كېږي چې د افغانانو صفت پكې شوی دی چې دا ښه كار دی ځكه موږ په خپله ټولنه كې هرو مرو داسې گلالي خلك لرو چې په حسنه صفاتو سمبال دي او بايد د ښو يادونه يې و شي. زما په نظر زموږ د ټولني شاعران او ليكوالان بايد د ټولني د

روانو واقعیتونو په هینداره کې د خپل ولس د ښو او بدو یادونه وکړي، په دې برخه کې موازنه و ساتي. زما په اند اوسنی عصر د علم، پوهې، هنر، تخنیک او ټکنالوجی عصر دی او هغه ولسونه عزتمن، خوشحاله، نېکمرغه، درانه، مېرني او په خپل ځان بسيا دي چې پیاوړي سیاسي نظامونه لري، د سولې تر زرین چتر لاندې ژوند کوي، کلک یووالی لري، د پرديو د دسیسو ښکار نه ګرځي او د زمانې له غوښتنو سره سم یې خپل هېوادونه په سوله سمبال کړي دي. کاشکي افغانان په عمومي توګه داسې صفات خپل کړي چې د زمانې له غوښتنو او واقعیتونو سره سم خپل هېواد د نړۍ د پرمختګ په کاروان کې د سیالانو سیال کړي. د دې کتاب د شعر د هنري او ادبي برخې په جوړښت کې ما خپل نیمګړي نظریات له ګران باور صیب سره څو څو ځلې په ځانګړې توګه شریک کړي دي او د خپل توان په اندازه مې د کتاب د منځپانګې د سمون او اشتباهاتو د مخینوي په هکله له نوموړي سره مشترک کار کړی دی. نو نه غواړم چې د دې ټولګې په ادبي او هنري اړخ زیاتې خبرې وکړم خو قدرمن لیکوال ته مې مشوره دا ده

چې په دې ټولګه کې د چاپ لپاره يوازې هغه شعري ټوټې خوښې کړي چې په غوره توګه چاپ شوي او په ادبي ټول برابرې وي. زه خپلو خبرو ته په همدې ځای کې د پای ټکی ږدم، د لوی خدای (ج) له دربار څخه ښاغلي باور صيب ته د لایزاتو او خوږو غزلونو د لیکلو توفیق غواړم او ګران لوستونکي په مینه، مینه د دې اثر د شعرونو لوستلو ته رابولم.

مننه

گل آغا احمدي وردګ

۱۳۹۶ کابل، افغانستان

سريزه

احساس خيالونه په لوبېدا راولي
ژوندون ولس ته مينه صفا راولي

مسکا د ښکلو شونډو په مينه مينه
گل ته مينه زړه کې، د بورا راولي

دا چې هر انسان د احساساتو او جذباتو ځانگړې دنيا لري او کله چې د وخت او جامعي د ښکلاوو او بدرنگه تبجنو حالاتو او زبېرگيو مجموعه د سره شفق تر سيوري لاندې ننداره کوي نو د احساساتو او جذباتو دنيا ئې متأثره کېږي انسان مجبورېږي چې د دغو احساساتو او جذباتو د خيالي دنيا په سمندر کې لاهو شي. د ښکلاوو او بدرنگيو څخه ښکلې او بدرنگه خښتې را ټولې او د بدرنگه خښتو په تر پښو لاندې کولو سره د قلم هسک معمار ته يوه يوه ښکلې خښته په خيالي کوټو د خولو په تويولو او زيار وپستلو سره دسوزنده لمر د وړانگو لاندې په پوره متانت، صبر او زغم سره لاس کې ورکړي او د دېوالچي د غښتلي اومضبوط مټ په ذريعه د هيلو يوه مرغوبه، دنگه او ښکلې ماڼۍ جوړه کړي اودغې د هيلو ماڼۍ ته د رسېدو لپاره سخت، پېچلی، ستونزمن او د کړاو نه ډک مزل ووهي ترڅو د خپلو هيلو د ماڼۍ ور په احتياط او خوښۍ پرانيځي. د هيلو ماڼۍ ته د رسېدو لار کې ما هم خپل نيمگړی مزل (شکو کې مزل) د پخوانيو لارويانو په پله پيل کړ هيله ده چې د علم او ادب دمینه والو د توجه وړ وگرځي

او څه نه څه ادبي تنده ئې پرې ماته شي. او زموږ ځوانان نور هم دېته وهڅيري چې د مزونو د ادامې بهير ته د همت ملا وتړي او خپل قدمونه د هيلو د ايوان په لور ګرځندي کړي ترڅو خپلې جامعې ته د خدمت جوګه شي او د جامعې او ټولنې د حالاتو د سم سمکي، سولې، عدالت او پرمختګ زمينې د برابرولو او مهيا کولو د انعکاس يوه سپېڅلې او صفا هېنداره جوړ شي، او د نوي نسل د فکري، اخلاقي، اجتماعي ودې، پرمختګ او اصلاح موخې ته د رسېدو په لاره کې کوټلي، رغنده او مثبت ګامونه واخلي، او دا مظلوم ولس د الله (ع) په فضل او کرم د علم او پوهې په تدبير او برکت د بدبختيو، ناخوالو او کړاونو له کشفو او ناولو منګولو نه خلاص کړي او د دې ماڼۍ د شنو ونو او ګلانو د يخ سيوري لاندې خپل بېرازه ژوند د شنه اسمان په پرانيستې آزاده هوا کې د زرین لمر په روښانه پلوشو کې په آرام او راحت سره پيل کړي او په آسوده خاطر نفس وباسي او د ژوندانه او طبيعت له ښکلاوو څخه خوند او لذت واخلي.

په پای کې د ښاغلي گل آغا (احمدي) صيب نه چې د علم او ادب په اسمان يو روڼ او ځلانده ستوری دی او ددې شعري ټولګې په اړوند ئې ما ته ښکلې ښکلې مشورې راکړې په ترتيب او تنظيم کې يې راسره پوره پوره همکاري او مرسته کړې او نظر يې پرې ليکلې دی، او هم زما د دفتر له ځينو همکارانو څخه چې اکثره وخت ئې ماته د دې شعري ټولګې په ليکلو کې تشويقي مشورې راکړې د زړه له تله مننه کوم. همدا رنگه د آغلې بي بي اجاڼې حوا (عزيزي) نه چې اصلاً

د میدان وردگو ولایت د نرخ ولسوالۍ په یوه متدینه او روڼ انده کورنۍ کې زیږېدلې او اوس مهال د استرالیا هېواد د ملبورن په ښار کې د هجرت شپې سبا کوي او د دې شعري مجموعې مالي لگښت ئې په غاړه اخیستی او هم ئې زموږ زیاتو بېوزلو هېوادوالو ته وخت ناوخت د مرستې لاس ورکړی زیات مندوی یم او د پاک الله (ج) نه ورته د اوږد عمر، اجر او ثواب غوښتنه کوم.

په درنښت
عبدالهادي (باور)
میدان ښار – میدان وردگ

حمد

ژاڙي، زاري کوي دا ځمکه، اسمان
دا کاینات، غرونه، ډاځونه پرېشان

ټول موجودات کوي د عجز اقرار
ټول امن غواړي له خالقه سبحان

ستا سلطنت يې قبول کړې په سر
حيران، حيران دي د نړۍ پاچاهان

ستا په ثنا کې د مومن مشغولا
ته يې موجود په هر مکان، لا مکان

هر څه دي ستا په امر لويه خدايه (ج)
چلېږي ستا په اراده او فرمان

ستا په اورښت، د ژوندون راز تړلی
ځمکه ژوندي کاکتره کتره باران

مړه کلبوټه تر سپينو واورو لاندې
پسته ورمه يې د بهار کړي خندان

خانگي رنگيني په گلونو شي ستا
تري باسي خورنگه مېوي په بڼه شان

باوره شمېره نعمتونه د خدای (ج)
ورته پرانيخه دواړه سترگي، چشمان

نعت

په نبيا نوکي چې گل يي، هغه ته يي
د مومن په زړه چې تل يي، هغه ته يي

د تررمي په اسمان، له ورايه بڼکاري
هغه ستوري چې خل بل يي، هغه ته يي

لوړ مقام دي انسانيت ته ډالي کړي
چې غمخور د پردو، خپل يي، هغه ته يي

په جهان سپين تور، تور سپين نه شي منلي
سپين، تور ته چې په منل يي، هغه ته يي

گوزار يري د حق غېشي و باطل ته
چي معمار د دي مورچل يي، هغه ته يي

د کاروان سردار بل نشته په نړۍ کي
که سردار په جهان گل يي، هغه ته يي

د کفارو شوم پلانونه دي رسوا کړل
چي د سپينو زړو منزل يي، هغه ته يي

د باور د خو برويانو په نړۍ کي
ټينگ د زړه چي په منگول يي، هغه ته يي

د مينې وفا

احساس خيالونه په لوبېدا راولي
ژوندون ولس ته مينه صفا راولي

مسکا د بکلوشونډو په مينه مينه
گل ته مينه زړه کي، د بورا راولي

پتنگان لمرکي ډيوې ليدلی نه شي
سترگو ته توره تياره رڼا راولي

دا پانه، پانه غزل، له الم نه ډک
زړه د پڙمان بلبل په غوغا راولي

هغه چې بڼکېل شو په دام د ښامار زلفو
هاله رها مومي چې موسی راولي

چې پاڅي کله، له قبره نوي خيالات
دا زاړه قبر ته مسيحا راولي

باوره! پروانې په شمعي کړگوزار
په سرو لمبو د مينې وفا راولي

سترافغان

استوگن دام البلاد يمه ما وپېژنه
گرم سنگر د لوی جهاد يمه ما وپېژنه

ما په ګوندېو کړل سکندر او مغول
زه د خوشحال بابا اولاد یمه ما وپېژنه

زه هرکلی کومه مرګ ته د خوښۍ په لېمو
د غیرتونو لوی هېواد یمه ما وپېژنه

د غلامۍ حلقې مې نه دي اچولي و پښوته
زه توره، ډال یمه، آزاد یمه ما وپېژنه

ما ته به نه ګوري رقیبه په خیرنو سترګو
په ننگ، ناموس ولاړ شمشاد یمه ما وپېژنه

زه مضبوط کېر مه غلیمه ټکولو باندي
خصلت کې کلک لکه فولاد یمه ما وپېژنه

د یرغلګرو په سر ما دی لکولی ناتار
زه په تاریخ د ویاړ کې یاد یمه ما وپېژنه

که پښتون یم که هزاره یم که تاجک باوره
د ستر افغان په نوم آباد یمه ما وپېژنه

پښتني نجلۍ

مه كړه له دين پرته نورې كيسې نجلۍ
پت او عزت كې اوسه پښتني نجلۍ

ښه ښه د عزت د توکمونو وي
ستا په عزت به وياړي پرگني نجلۍ

ټول ځان دې په حجاب سره ملبس كړه
كله چې له خپل كوره ته وتې نجلۍ

تاته چې په سترونو كې منظوره وي
عزت كې سرلوړې شه مېلمني نجلۍ

په اسلام كې د درنو حقوقو پېغلي
د غربي حقو مه كوه دعوي نجلۍ

انساني ژوند ته څه قدر په كې نشته
كورنۍ پكې وړانيزي درني نجلۍ

د اسلام په دايره كې خورې خورې
علم فرض په انسان دې مومني نجلۍ

د ملالې په څېر اوسه غيرتمنې
سنگر ساته د حق، مدافعي نجلۍ

مكلفه يې خورکۍ په زده کړو باندې
مور، پلار دې هلې ځلې کړي رڼې نجلۍ

د دارينو سود به هاله شي باوره!
په ښه تعليم چې شي سمبال ټولې نجلۍ

زړه کې د آسيا

افغانان زړه کې د آسيا لري ځای
مېلمانه پالي په ډوډۍ او په چای

هرکلی يې کړي په سترگو په لېمو
چې ترې رخصت شي ورته وايي باي باي

يرغلگري يې پرځولۍ په نره
ور پېښ شوی دی عذاب په ګل او لای

تښتېدلی د همت له دياره
لا تر اوسه يې نارې دي چې وای وای

چې تاريخ تېرته نه کوري باوره!
معلومات به يې سطحي وي او بې پای

آزار مه وړه

آزار مه وړه کلالیه له مور مور
وېره وکړه د مختور له هره توره

له غفلته به سودمن کله څوک نه شي
خدای (ج) دې ساته د نادان د زور له زوره

نر زمری خوماتول په چوپه خوله کا
بد شغال خلک خبرکا لور د لوره

پوروری چې عادت وي پور به ورکړي
ځان ساته د نادیده د پور له پوره

چي نه علم، نه تقوا وي هغه چم کي
د نفاق غبريي لگبري کور له کوره

عاطفه د قرابت چي په کي نه وه
دبمني وي هغه خاي کي ورور له وروره

يو خو ټکي خو باور درته بيان کړل
بڼه اگاه شه، خان خبر کړه نور له نوره

اسمانه

مست شه اسمانه، کړه بارانونه
هر خوا زرغون کړه شنه، شنه فصلونه

بگته کړه مينه په بارانونو
ساره، ساړه کړه، دا سره اورونه

زمور حالت دی اسمانه داسي
نشته پوښتنه، نه تپوسونه

يو تن گلگون دی د وینو رنگ کي
بل کړي په وینو تجار تونه

څوک د غم وونو په ژړا، ژاړي
څوک له خوښۍ ږدي رنگین خالونه

ځینې تباه شول هستي یې لاره
ځینو لوټ کړي پردي مالونه

چا نذرانه کړ؛ ژوندون سبحان ته
څوک جهنم کي وهي پالونه

د چا واده وي عصري هوټل کي
د چا بمبار شول وراوي، ودونه

دلته اسلام تش په یوه نوم دی
دلته نفاق دی، دلته جنگونه

باوره! څنگه به بقا مومو
چې دا مو ژوند وي، دا حالتونه

بل ته کړې سمې

بل ته کړې سمې خپله په شا شوې
څنگه داعي شوې، څنگه ملا شوې

قول ، عمل خو لازم، ملزوم دي
ته به عمله، ته برملا شوې

څه به اصلاح شي داسې چارواکي
ته چې په بدو، به مبتلا شوې

مفسدين وايي، فساد روان دی
څه رسوايي شوه، څه د خندا شوې

باوره قول او عمل کوره
دا ستا خبرې رښتيا، رښتيا شوې

بوره مور

په هر يوه کور کي بوره مور، له ماتمه ژاړي
بس د جگړو، بس د وژلو له ستمه ژاړي

زخمي زړگي يي ټکور نه شو د خوښي په شېبو
سوله يي ورکه ده طبيبه له مرهمه ژاړي

نه يي علاج، نه يي درمل، نه يي تسل شوی دی
له بي تاثيره تعويدونو او له دمه ژاړي

د گلابونو په رنگ، رنگ زامن يي گورته لاپل
د تور بشامار د گوزارونو، اولر مه ژاړي

خدايه (ع) دا څرنگه دنيا دې کړه ومور ته پېرزو
يو په چرچوکي، بل د خپل عزيز له غمه ژاړي

چې په خوروکي يي ترخه زهر، زقوم ورکړي
مور خو باوره د ساحر طبيب له چمه ژاړي

بي له مشره

بي له مشره که ټولنه، قام او کور شي
ټول وگړي يي غمجن يا وريت په اور شي

لکه خبستې چې گړې وي په دېوال کې
خود به داسې دېوالونه رانسکور شي

څوک چې قدر و عزت نه کا د مشرانو
خوار به په ژوندون وي پورته به پرې نور شي

بد نصیب به يې په خوله د پشی کې ورکا
چې مرغی اخته په جنگ او په پېغور شي

ځيني مل شي د غاصبو ظالمانو
په خوشپو کې بيا خاوند د زر او زور شي

څوک چې خپله گټه وړاندې له بل بولي
ترېنه جوړ به غټ خاين او رشوت خور شي

د عبرت اصل په کار دی په ژوندون کې
خدای (ع) ته وړاندې خاينان به ټول مختور شي

چې خپل سودگوري د نورو په خوښۍ کې
آفرين دي د باور، په پلار او مور شي

ايمان

ايمان چې له ما و تاخي ولي ولي؟
چې په ظلم، ناروا ځي ولي، ولي؟

جنگ جگړه کول خو کار د ظالمانو
ناحق جنگ ته چې بيا، بيا ځي ولي ولي؟

حق ترې پاتې د شيطان يې وي منلې
ټوپکمار په قصد د غلا ځي ولي ولي؟

ملگري او اشنایي شوه تر مطلبه
خپل ملگری چې په شا ځي ولي، ولي؟

د ايمان او عقيدې رنگ يې پيکه کړ
صداقت زموږ له خوا ځي ولي ولي؟

د نېکانو مشوره ورسره نشته
په ناقص فکر خطا ځي ولې ولې؟

په وينا د فاسقانو به عمل کړي
بي تاثيره به وينا ځي ولې ولې؟

د دې عصر ملگرتيا کي خونده نشته
باور يار مې يک تنها ځي ولې ولې؟

وطنه

مين پښتون دی په تا
زېبا وطنه زېبا

ته مويې مېنه او کور
ته موزرگي او ټکور

ته دنگ دنگ غرونه لري
ډک ډک سيندونه لري

اسمان کي ورپڻي باران
پري زرغون کيڙي ميدان

سُتره هوالري ته
خيالي فضالري ته

لمر دي څه شغلي لري
بگلي پلوشي لري

شني دي دري هپواده
خوري مپوي هپواده

ماليار باغونه لري
خواره ٽاڪونه لري

مپوي دي ستا نامداري
مني دي ستا خالداري

مرغان اواز کوي ستا
بازان پرواز کوي ستا

شنه څرخايونه لري
څاروي، مالونه لري

ته بڼايسته په گل يې
ته آراسته په گل يې

باور دې غواړي آباد
افغانستان په زړه ښاد

همت لرو

مور پښتانه يو بې پښتو چېرې بل کار نه کوو
همت لرو، په نامردۍ د چا آزار نه کوو

وطن مو شمعۀ مور يې واړه پتنګان يو ګله
په لمبوسوي، د غليم له اور نه ډار نه کوو

مور د بري تصميم نيولی شو، بريمن يوروان
پروا په دې لار کې د هېڅ غليم، اغيار نه کوو

مور يو سر لوري د پوهنې او د سولې لار کې
مور پرمختګ غواړو، ټوپکو باندې وار نه کوو

مور په پښتو سره را نيسو د ښکلاوو خانګې
مور ښوونځيو ته په تلو کې انتظار نه کوو

مور به پرمټ د خپلو هڅو وړاندې درومو درومو
مور به پروا په دغه لار کې د ښامار نه کوو

د ګاونډي حقه حقوق ورته پوره ورکوو
مور خو غرض د چاپه کور او په دېوانه کوو

مور د بري لار ته باوره په اغزو منزل ګرو
مينه د ګل کوو، پروا د هېڅ يو څار نه کوو

کهکشان

پاس په اسمان کې څه کهکشانونه دي
دا ستوري يې واړه، رڼه مېڅونه دي

د اسمان لمنه ډکه په ستورو ده
د نڅاوو جهان، ورا او ودونه دي

لکه په غاړه چې لیلی هار واچوي
د ملغلرو په چم، امپلونه دي

ساته افغان یاره د امیدو بنکلا
ډک له بنکلا د ژوندون امیدونه دي

باوره کوره نظام د رب (ج) سپېڅلی
چې له حکمته؛ ډک یې څه کارونه دي

سپرلی

په بڼې کې مو خندا کړې سره کلونه د سپرلي
اچولې دي بورا اتنونه د سپرلي

شنه، زرغون کتل دي هره خوا په هره سیمه
زېبا، زېبا بنکاريږي شنه مخونه د سپرلي

سپېره ډاگونه فرش شول د گلونو په سينگار
اسمان پرې را خواره کړه بارانونه د سپرلي

مشاطې شوې سمسورې د گلونو په ننگار
په زلفويي خواره شول شنه شالونه د سپرلي

د نجونو ووربلونه په گلو مالامال شول
گودر ته بياروان شول کتارونه د سپرلي

د بلبل نغمو خمار کړه د گلزار رنگونه
پستې، پستې ورمې دي اوازونه د سپرلي

غبر د شپېلۍ پورته شو په دښته او دمن کې
شپونکي په مخه کړي دي مالونه د سپرلي

عاشق په مينه کې معشوقې ته کړي رازونه
بنايست، بنايست جانان دی جهانونه د سپرلي

سپيره خزان تېر شوی باوره په محل کې
د خدای (ج) په شکر بڼکل کړه دیدنونه د سپرلي

توري زلفي

په سپين مخ دې چې توري زلفي راتللي
غم زما په تندي خاوري اړولي

زه هغه وخت اگاه شوم چې زمانه يې
چې شان زلفي دې شاته واچولي

ستا د زلفو په تار بند زما زړگي دي
بيا به کله راستنه شي نازولي

هر يو گل د اننگوله رنگه رنگ شو
چې د گلو په باغونو گرځېدلي

خدای (ع) خبر چې زما غم به درسره وي
دا خبرې مې زړگي راته ويلې

د بېلتون په اور به سوزمه تر کله؟
ډېر ارمان دی ما په سترگو نه ليدلي

د وصال په فلک پرک وهه برېښنا شه
بېلتانه د باور سترگې ژړولې

قلم د ذهن

د ښکلا په وطن پېښ چې دا جنجال شو
د قلم نوک مې فعاله باکمال شو

په زانگو د سولې و زنگېدل توري
هر غزل مې لکه وړانگه د هلال شو

لوپټه مې د مزار په سر بيرغ کړئ
يار وطن باندي چې تېر له سر و مال شو

د گورگين سلامتې غواړه رقيبېه
ميرويس خان نيکه سمبال په توره و ډال شو

دوه زولني د غلامۍ يې دي شکولې
بريالۍ په سختو ستونزو کې بلال شو

د باور قلم به ولي نه چليږي
په تائير کي لکه توره د خوشحال شو

هسکه ټيټه

په غټو غټو سترگو چي کتل کاندي
د نړۍ ټول رازونه، په منگول کاندي

چي سمبال جانان د پوهې په خواک نه وي
افتخار؛ په پيکي او په وربل کاندي

چي مطلب يې غوڅول د تيارو نه وي
شمعه خله په توره شپه سپڅل کاندي

تيرو کمان هسي نښه ويشتي نه شي
لکه غېشي د نظر چي ويشتل کاندي

هسکه، ټيټه چي ونه ويني په مخکې
ها بېړۍ به ډوبه؛ په اوبو تل کاندي

چي د نيم بسمل په دود شي تر پښو لاندې
بد ملخ په گلونو کي دانگل کاندې

چي د سود په خاطر وژني نفسونه
د بشر له حد وتی چې وژل کاندې

عقیده وي د سوچه مومن راڅخه
د دین په مستقیمه لاره تلل کاندې

د رقیب جادو ته پام وکړئ ملگرو
چي غلیم راته په خبرو خپل کاندې

په سلگونو مشکلاتو گرفتار دي
چي ژوند څوک په کوڅو کي دکابل کاندې

د پښتون په کور ناتار دی نن باوره
ځکه، ځکه خو اسمان پرې ژړل کاندې

سپینې اوبښکې

په مخ تويې سپینې اوبښکې بې اختیاره شوې
ستا خبرې چې وصال کې له انکاره شوې

دا سور سالو دې د توپان په خوله کې ورکړ
په ځنگل د تورو زلفو کې حصاره شوې

دا بې حجابې مخ کتې نه شم جانانه
که یې کورم دواړه سترگې گنهکاره شوې

حیاداره پښتنه غورځي په تیارو کې
رڼا گانې منحصرې تر اغیاره شوې

د لمر څرک په انتظار کوره سره شفق ته
قافلې مورا روانې په دې لاره شوې

د غرور ماڼۍ رالوېدونکې ده دلبره
خوبڼ یم دا چې خپل باور ته وفاداره شوې

پښتانه

په نفاق سوي پښتانه دي لکه زه
هرځای د تن په وینو سره دي لکه زه

د بېلتون په لار دامونه ږدي یو بل ته
د وحدت له لارې کاره دي لکه زه

د مردانو زړه چولی نامردانو
په المونو کې وراسته دي لکه زه

خواخوږي همدردی نشته یو تر بله
په تش خبرو کې خواږه دي لکه زه

د تنکو زلمو په حال مو خوا بدیږي
چې په عمرو نو کې شپېته دي لکه زه

ناداني ده د عالم مقام لوېدی
له هر مقام په پرېواته دي لکه زه

د تاریخ په آیینه کې نظر نشته
د غفلت په خوبو ویده دي لکه زه

په ويجاړ وطن کي بل دي سره اوړونه
د پردو په غېږ کي پراته دي لکه زه

که د علم ډيوې بلې کړي په کور کي
هاله اسمان ته په خاته دي لکه زه

چې يوبل ته کړي د مينې لاس ترغاړه
باور وکړئ، بيانو درانه دي لکه زه

تصور د اغيار

تصور د اغيار نه دی د منلو
مست بلبل دی چا شړلی له سرو گلو؟

د مور مېرې دود خپل کړی رقيبانو
هسي شوم دود به يې بېل نه کړي ترخپلو

که پردي مرغان کړي دلته پروازونه
شاهينان يې نيسي تل په سرو منگولو

تورو تيارو کي هغه پتنگان سوخي
چي وي مين؛ دشمني د بلولو

د باور په نظر ډېر داسي کسان شته
چي غلامي کړي رازي نه دي د ويلو

زندگي د ملنگانو

مه کوه مسخري په زندگي د ملنگانو
وگوره په کچکول کي پادشاهي د ملنگانو

د دنيا په مال، متاع يي غرض نشته دلبره
د يقين په تار تړلي وروړي د ملنگانو

په مينه د رحمن يي سر، صورت دي سپره کړي
مقيمه په زيارت کي وي شېخي د ملنگانو

په تشو، تشو لپو کي اسمان شي لړزولي
اخته مه شي جانانه په بدې د ملنگانو

له بخت سره به کور ته ځي، خوشاله هغه يارمې
چې پرانيستلو؛ ور ورته کونجي د ملنگانو

د زړه کور به يې صاف وي له ناولي خس، خاشاکه
که بل يې خپل چراغ کړ په تيلي د ملنگانو

که رشتيا د تودې مينې طلبگاره يې اشنا
نومست شه اې باوره! په دوهي د ملنگانو

سبانه راځي

خوره تياره ده دلته خدايه (ع) سبانه راځي
ډيوه خاموشه شوله، کور ته رڼانه راځي

ماتم په ونوگه دي د خانگو څرک نه لگي
د بلبلانو او از صفا صفانه راځي

د خزان باد رږوي، رنگين رنگين گلونه
غوټي د سرو گلو زموږ په خندانه راځي

مجنون مزل کړی؛ د تېرو اغزو له پاسه
سترگې يې دواړې ړندې ورتله لیلې نه راځي

ګلاب، ګلاب وزرونه، په اغزو شوله سوري
د بوراګانو ټولګي بیا په نڅانه راځي

د قربانيو لړۍ شوې تر ښارونو اوږدې
د ارمانونو جنډې په رپېدانه راځي

مظلوم باور اشنا، د غم په مخکې دی ولاړ
افغان ولس ته خدایه (ج) د څرک اشنا نه راځي

با ایمانه ده

توییې شوه، توییېري دغه وینه با ایمانه ده
خاوره د افغان ده ښایسته له درست جهانې ده

مور په خپله خاوره هسک پامیر او لوی ګوربت لرو
ښکلې په سپین غر او هندوکش باندي ودانه ده

مور له قـربانيـو، سـربـسـنـدـنو وپـره نه کوو
دا خاوره قدم په قدم هر افغان ته گرانه ده

مور دی پرځولی هر بریدگر او يرغلگر دلته
تللی، نیمه خوا دی او دنیا ورپسې وړانه ده

دلته د اسلام او د ایمان ستنې ودانې دي
دلته د اسلام طریقه ډېره مهربانه ده

چا چې د دې خاورې په کوټو کوزار کړی دی
بیا خو نو باوره دا صیاد خپله؛ پشېمانه ده

گران وطنه

ته لیلی یې، ته گلشن ته گلستان یې
ته مومینه، ته بنایست، ته موایمان یې

خور نسیم دې په ورمو، ورمو چلیبري
ته نیمروز، ته میمنه او ته پغمان یې

د ښکلا ساری دې نشته ټول جهان کې
ته پکتیا، ته مې پارون، ته بدخشان یې

ستا بازان کړي پروازونه په دې څوکو
شنه فصلونه، ډک سیندونه د سبحان یې

ستا منې په ټول جهان کې دي نامدارې
ته لوگر، ته مې وردک، ته مې میدان یې

تر دې ښکلو او سوترو باغونو څار شم
ته لغمان، ته مې فراه، ته مې بامیان یې

ستا انار الله (ع) په خپل حکمت جوړ کړي
ته تگاب، ته کندهار، ته مې دامان یې

ستا انگور خو په څو رنگه ښایسته دي
ته غزني، ته مې هرات، ته مې پروان یې

ستا مېړانه په جهان، جهان یادیږي
ته میرویس، ته محمود او ته احمدخان یې

ستا بازان له پښتنو کوي پوښتنه
ته شاهين د هسکو څوکو، لوړ اسمان يې

ستا وگړي د واحد افغان په نوم دي
ته مې خوست، ته مې هلمند، ته مې واخان يې

ستا تاريخ د حماسو داستان ليکلی
ته زماله مينې جوړ افغانستان يې

خپل باور به دې د سر په قيمت ساتي
ته يې مېنه، ته يې ژوند، ته يې جانان يې

شهیده

ته لارې، شهيد شوې ځي ل نور شهیده
څنگه ځوانيمرگ شولې غمخور شهیده

ستا په جدایي مې اوښکې تويې شولې
اخلم له غلیم څخه دې پور شهیده

ته د بڼکلو زمرو په څپر کامران شولې
ستا د بڼمنان دلته شول نسکور شهیده

ته له کراماتو او نېکيو نه ډک
ته به شې شفيح د پلار و مور شهیده

تا خوله خپل وطن نه دفاع کړې ده
خدای (ج) دې بڼایسته کړه نوی کور شهیده

وینه به ستا و ټوکي غونچه گلونه
تا ته دُعا کاندې مور او خور شهیده

زما باور دا دی چې آخر رڼا شته
تل به تیاره نه وي زموږ وورور شهیده

سوله

ټوکېدلې خوشالی وي تل په سوله
غوڅې شوې تربگنی وي تل په سوله

د جگړې طبيعت ټوله بدمرغي ده
تودې مينې، ورورگلوۍ وي تل په سوله

د ظالم نغری توديري په جگړو کې
پالل شوې نېکمرغۍ وي تل په سوله

په جگړو کې د سرونو لوبه کيږي
غوږ بدلې شتمنۍ وي تل په سوله

بربادي او هلاکت وي په جگړو کې
را روانې کاميابۍ وي تل په سوله

په ټوپک د پرمختگ ستنې نريږي
ښه پېشرفت او ترقۍ وي تل په سوله

جگړه باسي انسانان له علم وپوهې
له جهان سره سيالۍ وي تل په سوله

په جگړه کې اې باوره! خوښي نشته
امن، روغه او خوښۍ وي تل په سوله

تري پتېږم

ټوله شپه گرځم راگرځم په سهارکې تري پتېږم
زه له لمر څخه شرمېږم په يوغارکې تري پتېږم

فرمايش د ملا ډېر دی زه وزگار، وزگار عامي يم
زما وس ورسره نشته په خپل وارکې تري پتېږم

پل يې واخيست زما کور ته او د غله گمان يې کړی
په کوټه کې ورته بښکارم، په چنارکې تري پتېږم

د مظلوم په خولو، وينويې گټلی خپل قلنگ دی
له بادار څخه ډارېږم، په خپل کارکې تري پتېږم

په ليدلو د جابر مې؛ سترگې دواړې شي زهيرې
چې په مخه کله راشي نو په لارکې تري پتېږم

دا قرضدار به مې نو څنگه کړي پيدا باوره ياره
په کوڅوکې غلی گرځم او په ښارکې تري پتېږم

لاړې

ته مصدر د خدمت، کار وې رانه لاړې
د مظلوم په غم بيمار وې رانه لاړې

دا دوي سترگې غړومه بې ديداره
ته مې هيله د ديدار وې رانه لاړې

د فطرت د خصلتونو په لوی بڼې کې
په گلونو کې نگار وې رانه لاړې

سترشامار د زړبودی؛ ټک په زړه درکړ
د خوانی شپې دې په شمار وې رانه لاړې

په خزان وهلو سترگو، گورې ماته
د تنکو غوټو بهار وې رانه لاړې

باور سخت دی در دېدلی ای ثاقبه!
د پرون ورځې سالار وې رانه لاړې

دستار د معارف

چې خبر نه وي مخلوقه خوګ په کار د معارف
ورته مه ږدئ په ککره لوی دستار د معارف

چې یو ګام اخیستی دا بناغلی نه شي مخ وړاندې
ور په غاړه کله مه کړئ؛ ښکلی هار د معارف

چې را پورته د ولس له منځه نه وي ملګرو
تېرېدلی کله نه شي په دا لار د معارف

ښایسته بدلون هر څوک قبلوي په خپلو سترګو
خو بد رنگ سپری به پرې کړي نازک تار د معارف

لاس نیسه سوداګره د پوهنې له خرڅلاوه
له سیاست ځینې جدا کړئ شین بهار د معارف

افغاني ټولنه غواړي د پوهې سمه بڼه
حساسیت کله روا دی نور په ښار د معارف

ښک تصمیم خپله نیسه اې د لویې کرسی واله
حقیقت ورته اظهار کړه په شعار د معارف

که سمبال دغه نظام کړو دکادر په راتلو
مور به و سپرو باوره گل په خار د معارف

کسوف

چې سپورمې راشي تر منځه دا د ځمکې او د لمر
ټول په یو مستقیم خط شي، یو مسير شي برابر

سپورمې ځمکې ته شي لوی خنډ د لمر د شغلو مخکې
تیاره شي توره خوره، تر رومي را لېږي نظر

جغرافیه داسې وایي اي د زره سره دا واوره
کسوف کله پوره شي کله، یا یې نیم شي سفر

کسوف د (ک) په حرف یعنی په (کلان) پیل شوی
ځکه چې لمر ډېر کلان دی نسبت په بنکلي قمر

فرق دکسوف او خسوف واضح په دي کلام شولو
سلام، سلام دی باوره؛ چي دي بيان کر بهتر

دردانه

سود يې چې ورسيري تر پردو خپلو
ارزي داسې ښکلي لاس په ښکلولو

په پليته جوسه شني وي کر غېرني
هغه وړی چې هېڅ نه وي د اوبدلو

دردانه خو د زرگي په سر سوری وي
کنه نه وي پکې تار د اچولو

ورکوزېره داسې غار او يا کوهي ته
چې لار و لري د بېرته راختلو

چې بيا وروسته تر ويلو پښېمان نه شي
هغه وايه چې وي وړ د اورېدلو

اورده بريره کړه وړه خو عمل سم کړه
بي عملة بريره وړوي د خربلو

د نادان د نادانۍ نښه خوداده
داسې وايي چې وړ نه وي د ويلو

دانه مه خوره د فاسق له دام خانې نه
وړي ښه يې په پرواز د الوتلو

د شکست زړونو ټوټې کړه بيا راټولې
لاس په کار شه د دې زړو؛ د رغولو

پلتيوکي که خس او يا خاشاک وي
خود هغه ډېران دی وړ د سوزولو

د نېستۍ اوبه وي داسې لکه وينې
خوره مينه دا اوبه کړي د وينځلو

خپل ويل او عمل دواړه سره يو کړه
اې باوره! چې منظور شي د منلو

اندوخر

چې سپين پاته او تور خوشې وای په غرو
لور په لور به اندوخر وای بس د خرو

ننـداره د سـرکـښو وای روانه
را ټول شوي وای دا خـره له شنو درو

هنـگېدل، غورځېدل په کاپو، بوټو
جنـگېدلې په لغتو، په سرو

د ځنـگل لور يې منډه وای اخیستې
ور پېښ شوي وای په ښکار کې د زمرو

خـره وای تللي زمريان وای پاتې شوي
حـارسـان وای د دې دښتو او ميرو

مددگار د ښو چارو وای باوره
دښمنان يې ښکارولې په ځرو

حُسن د حسين

حُسن د حسين خو حوصله ماتوي
سل که توبه گار شي نو توبه ماتوي

بي حسابه ثمر چږي چې امبار شي
بناخ مات شي د وني او تنه ماتوي

ملال زړه د بنايسته مخ وکتوته
تصوير باسي گلکه ايینه ماتوي

له غفلته يا علتته چې شي بنده
غل د کور ترلې دروازه ماتوي

چې کره وړه يې انسانيت ته ورته نه وي
دا کره د انسان بکلي خپره ماتوي

په حيا او په ايمن چې سمبال نه وي
وعده کړي باوره بيا وعده ماتوي

خسوف

خُمکه چي راشي د لمر او سپوږمۍ تر ميان
په يوه مستقيمه ليکه همزمان

خُمکه د لمر شغلي؛ نه پريريدي سپوږمۍ ته
تياره سپوږمۍ؛ بي لمره کله شي تابان

نوبيا وايو چي خسوف دی واقع شوی
په نيمه مياشت کې توره سپوږمۍ شي گويان

خسوف په (خ) يعني په (خورد) شروع شوی
سپوږمۍ وړه ده نظر لمر ته په اسمان

چي د خسوف په هکله نه شواشتباه
باور په دې موخه دا مطلب کړ بيان

ځمکه شوه شاړه

ځمکه شوه شاړه لاليه، شنه فصلونه پکې نشته
سېلابونو ده نيولې، صاف سيندونه پکې نشته

تېزابي اوبو مو ونې کړلې، ټولې راخوړ منې
ځانگې وچې شوې سرپه چې گلونه پکې نشته

تور زاغان دي را ټول شوي په دې وچو، وچو ځانگو
د بلبلو غزلونه، اوازونه پکې نشته

مستي نه کا سرې سرې هوسۍ مو په غرونو په رغونو
گلان ټول دي رژېدلي بڼه عطرونه پکې نشته

په باروتوکې الوزي کاني، تيرې د دې غرونو
ذره، ذره چاودلي، سره لالونه پکې نشته

په خزان کې بهار نشته اې باوره! خبردار شه
لاس دې لپه کړه سبحان ته، اميدونه پکې نشته

تڼيږي اسمان

خزان جوړ کړه توپانونه دلته ډېر
مړاوي، مړاوي شول گلونه دلته ډېر

را تڼيږي اسمان په تورو ورېخو
رلي وځپل فصلونه دلته ډېر

خړو خړو سېلابونو کړه ويجاړ
ښکلي ښکلي گودرونه دلته ډېر

گلاب گلاب سررونه يې رېبلي
کوم بد رنگ کړي لونه دلته ډېر

د ظالم صياد له لاسه چوپ چوپ دي
د بلبلو او اوزونه دلته ډېر

د دې وخت د ظالمانو له جفا
څيري شوي گربوانونه دلته ډېر

باوره په سيلی سپېره سپېره شول
د غوټو زيبا مخونه دلته ډېر

خيالي نېتر

يو خيالي نېتر ولاړ د ياد په غره دی
زما او بڼکو اوبه ورکړې اوبه نه دی

د انگر مېوه پخه شوله جانانه
توتي ناست ورته دکور په دېواله دی

د مراد له دروازي نه به تېر نه شي
زړه نری لکه په شکل د وېشته دی

چې د ذات په دېسته دواړه گرځوياره
ستا غم ټول را سره مل دلته په زړه دی

هر يوه گل ته په صحرا چې ته گورې
دا زما د زړه په سرو وينو اوبه دی

ستا هر ياد خو زما ذهن کي لمبه شو
زما ياد بيا ستا په ذهن کي ويده دی

زه يې پاس د زړه په باغ کي گرځېدمه
خپه شوی يار له ما څخه په څه دی؟

شپه کي نه وي او په ورځ کي را پيدا شي
دا اواز خو د کاونډ د کور د وره دی

اې باوره! ستا مارغه دا ستا په کور کي
ويشتل شوی په زړگي کي په لينده دی

د زړه انځور

دا زما د زړه انځور دی شاعرنه يم
دا د وخت له غم نه پُر دی شاعرنه يم

زه بړاس د زړه ويستی نه شم له خولې نه
دا د ذهن يو عاشور دی شاعرنه يم

د ظلمونو ناکردې ليکي هنرکې
د ښکلا بدرنگ تر بور دی شاعر نه يم

د سرو وینو له سپلا به توري اخلي
د خیال بحر کې عبور دی شاعر نه يم

د برېښنا په نیلي سپور خُغلي اسمان ته
د فلک په تبغ مغرور دی شاعر نه يم

لکه خس و خاشاک غورخمه سره اور ته
زیست وژواک مې د تنور دی شاعر نه يم

ولې غورخې د رقيب په تېره توره
د سکه ورور گردن بُردی شاعر نه يم

غواړي زړونه بیا د مینې په منگولو
ژوند د مینې مې منظور دی شاعر نه يم

هغه زړه به کله روغ نه شي باوره
چې په سرو وینو مسرور دی شاعر نه يم

تابوت

په ژوندون د دې دهر افسانه وينم
عالمان د وطن په ويرانه وينم

أصول تور نخود دي اوسه سرگردانه
د زورمند ناراسته کار، جانانه وينم

ټول يې ويني ورته گوري په حيرت کې
د قانون تابوت پروت په هديره وينم

يوه تله په اسمان وي بله دلته
زه د عدل عجيبه فيصله وينم

د زورواک پر مخ ټول ورونه پرانيستي
انتظار کې مظلوم په يوه پښه وينم

د حقه حقوقو تېښته ده هر لوری
د بې شرميو توره سلسله وينم

د بقا په خای کې اخلي ژوند د نورو
د چپ لاس دوزخيانو کارنامه وينم

عدالت د دې دنيا په چارو نشته
بېچاره کس په هر لار بېچاره وينم

ښه مقام په ښه بيه اخيستل شوی
د خاين د خيانت معامله وينم

که ولس داسې ويده او يا خاموش وي
جنگسالارو کي جوړه دا مېله وينم

مجرمان گرځي آزاد او په سرو سترگو
مظلومان بند په توره زولانه وينم

په امسا د هوسايي نسکوره نه شو
ژوند بارستري، ستومانه په شانه وينم

لاس د سوال يې که اورده وي همېش بل ته
اختيار د داسې کلي بېگانه وينم

هره ورځ يې ټکوي له بل ادرسه
د زړه کورکې د پردو دروازه وينم

په اوبو د داسې وړان کوهي باروه
د ژوندون د تباهي وسيله وينم

د حُسن بنې

د حُسن بنې کې گرځم، ژپړ گلونه ټولوم
د گل په نرمو پاڼو کې رنگونه ټولوم

کچکول د محبت مې گرځومه در په در
فقير ملنگ، د حُسن خيراتونه ټولوم

زخمي زړگي ته وړمه د خوږې مينې درمل
شپږين، شپږين په جام کې شربتونه ټولوم

د خيال په هسکه ځمکه چې زرغونې شي هيلې
احساسه را وپښېږه، ارمانونه ټولوم

پيدا چې په کې توري کړم د مينې د لفظو
آيت، آيت يې لولم، قرآنونه ټولوم

پاسته، پاسته غزل به د مینې ورته وایم
د جنگ په نشو مست ستړي قامونه ټولوم

اساس د خواږه ژوند؛ چې دې ځمکه باندې کیردې
باوره! لوړ خیالونه، لوړ فکرونه ټولوم

سترقاتلان

در بدر افغانستان به وي ترکومه؟
رنگ په وینو افغانان به وي ترکومه؟

چې د یو او بل په مرگ باندې خوشیږي
دغه ستر سترقاتلان به وي ترکومه؟

د خدمت او پرمختگ تر نامه لاندې
دا بې لارې انسانان به وي ترکومه؟

د نېستی لاس یې اوږد کړی دی بل چاته
څو بډلي یتیمان به وي ترکومه؟

وينه ځي زموږ سود ترې بل وږي باوره!
د پردو د جنگ ميدان به وي ترکومه؟

مه ژاره

مه ژاره دردونو ته دوا به شي
توره شپه به تېره او سبا به شي

لوږه حوصله کړه په سختی ياره
ستا ژړا بدله په خندا به شي

ځمه اي فلکه! په طبيب پسي
دم، تعويد دي راکړه چې بېگا به شي

نه مومم دردونو ته درمل ياره
زما هيله بدله، دُعا به شي

خدای (ج) دي له آفت ساته باور ياره
تور ظلمت اوښتی دی رڼا به شي

طبيبه

درمل د زړونو وکړه ځوان طبيبه
هم د غريب او هم د خان طبيبه

د بل ژوندون ته دي چې ژوند وقف دی
رب (ج) خو دي ساته په جهان طبيبه

وينې بهيري په دي خوار وطن کې
د مجروحانو کړه درمان طبيبه

اخلاق شپږين د طبابت لري ته
بل ښايسته غوندي وجدان طبيبه

ژغوري له مرگه دا تپي انسانان
ته يې ژوندون، ته يې جانان طبيبه

په دُعاگانو کي شپه، ورځ يادېږي
ستا خدمتونه بي پايان طبيبه

ظالمان اخلي له انسان څخه ژوند
تا خو ورکړي دى امان طبيبه

باور دى ستا له خدمتونو مشكور
ته يې كلاب ته يې احسان طبيبه

د فتنو كړۍ

د ظلمت توپان را خور دى زموږ په كلي
سپين سهار خو ځكه تور دى زموږ په كلي

په قسمت مو د تقدير گانې دي واريږي
غم د غم په نيلى سپور دى زموږ په كلي

بنوعالمانو ته يې شاده اړولې
د نادان د ټوپك زور دى زموږ په كلي

د فتنو کړۍ ور اچوي دوه لاسو کي
پورته شوی شر او شور دی زموږ په کلي

په کي ښه غوړ دي د وحشت پردي لاسونه
د خونکارو مخ تک تور دی زموږ په کلي

په غربت او نادانۍ کي را څخه تللي
ننگ، غیرت دلته نسکور دی زموږ په کلي

ظالمان له جگړونه غواړي خپلي گټي
سخت حالت باوره خپور دی زموږ په کلي

فساد

د هرفاسد په ضد جهاد غواړو
نور محوه داسي آدم زاد غواړو

په دي اصل که رسي مقام ته
ويجاړ دا اصل له بنياد غواړو

چي ښه کافي مزد د کار شي ادا
نوبه کار؛ تري په اعتماد غواړو

که د فساد لږي وي روانه
څنگه به خپل ملت آباد غواړو

په خبرونه په تېره توره
پښو د ملت ته يې افتاد غواړو

چي رنځونه کړي درمل باوره
داسې طبيب، داسې استاد غواړو

مات زړه

ديدن د ښکلي مخ رانه کاکل يووړ
غمونو د زړگي رانه گوگل يووړ

سم د هيلو په گلزار و ټوکېدلی
گل گلاب دا شېبه رانه وربل يووړ

د بڼو په غېشوزه سوري، سوري شوم
د مرگ قاصد تلوکې رانه اجل يووړ

د انکار له بټۍ توري لمبې خپړي
خندا يې د مات زړه رانه مزل يووړ

د باور نصيب به څنگه شي باوره؟
يار خو په اشارو رانه مورچل يووړ

محصلين

را ټول شوي په لغمان دي محصلين
څنگ په څنگ لکه گلان دي محصلين

په باغچه د علم، فن يې گذر دی
مېړني دي، اتلان دي محصلين

دغه کور به په پوهه بنایسته کړي
د پکتيا که د میدان دي محصلين

د ګلو په غونچوکې رنگارنگ دي
د وردګ که د بغلان دي محصلين

د پېشرفت په کاروانويې منزل دی
د لوګر که د باميان دي محصلين

مزار، کنړ، کابل پرې ښايسته دي
که د خوست يا نورستان دي محصلين

د باور د سترگو تور دي، وطن کې
د رڼا په لار روان دي محصلين

نوبهار

بياراغلی نوبهار دی په ګلونو
خه ښاغلی مو ګلزار دی په ګلونو

بلبلان د خپل ارمان په لمبو سوي
فرياديې سهار، سهار دی په ګلونو

د ستاييلو په سندرو زړکې مستې
پاس د زانوڅه کتار دی په گلونو

يو چغار د توتکيو او مرغيو
تائير پروت خمار، خمار دی په گلونو

د رنگونو په زړکې کې نڅېدل دي
غږ خپور شوی د انار دی په گلونو

ستا د لاس په شنه پيالې کې پسرليه
خماري د گلوهار دی په گلونو

خوشبويي راوړې ستا د لاس نشه ده
رنگين شوی ژوند په ښار دی په گلونو

تور داغ نه لري په زړه تازه گلونه
د خوښيو ډک بازار دی په گلونو

د باور د زړه تسکين شوی اي خدايه (ج)!
د ښايست جهان واگذار دی په گلونو

تور توپان

د ظلم په جامه کې تور توپان مې خوروي
ويشتلی يم په زړه تير وکمان مې خوروي

د آب سپينې جامې دي الوتلې هواته
ناولي، تباهکاره ظالمان مې خوروي

د علم او فن کډه بار شوې له دې چمه
خرخ شوي بې فرهنگه جاهلان مې خوروي

چې امن، امان نشته ژړا به کړمه چاته
له خدايه (ج) لرې، لرې جابران مې خوروي

بل شوي اورونه په هرکلي او دېره دي
ضربې د ماشيندارو، توپ، هاوان مې خوروي

ربه (ج) ته يې خپله په حال سوله مېلمنه کړې
دا خوار و زار وکړي افغانان مې خوروي

خو به د يتيم له سترگو اوښکې ځي خاونده
زموږ د شهيدانو لوی کاروان مې خوروي

له دغه ازموڼه نور نجات غواړو سبحانه
د هرې، بېلې ورځې امتحان مې ځوروي

د واک او ځورويو په سر وطن شولو برباد
د واک د جگړه مارو سست ايمن مې ځوروي

جهان په سرو گلونو کې گلزار دی باوره!
مظلوم، په وينو رنگ افغانستان مې ځوروي

بیرغونه

رپیري بیرغونه هدیرو کې څنگ په څنگ
کیندلي مقبرې شوي د شهید په وينو رنگ

عاشقان کله څه ويني، د عشق په لاره کې
خوښيو سره ناڅي بلې شمعي ته پتنگ

په خیرنو سترگو؛ رقيبته راته مه گوره
دلته پناه شوی دی لوی لښکر د روس، پرنگ

په دا لويه هديره کې د افغان د تاريخ
خېن شوي لوی کسان دي، شناختې نه لري د سنگ

زمانه شوه بدله، حال بدل نه شو زموږ
په ذهن کې مو خوځي د بابا د تورې شرنگ

غرمبيري هر لور توپ، طيارې درانه بمونه
تېر شوی وخت يارانو نور د تورې او ډال جنگ

د نن ورځې دفاع کيږي جانانه په پوهه
کامياب نن په نړۍ دي چې په علم کې غورځنگ

نادان دی پرېوتی په منگولو د صياد کې
هوبسيار مرغه بند نه شي په دام، لومه د نيرنگ

آدمه نخامه کړه ډول، سورنې ته د رقيب
بيداره درخانی کړه بيا د خپل رباب په ترنگ

سنگسار شي مېوه داره ونه په درنوکانو
لوټه نه ده چا وار کېږي د مېو په نيال دنک

نا اميده نه کړې دا د خوړو هيلو کچکول
همت د خان باور کړه، مه شه، مه شه خوار ملنگ

راډيوکاني

رنګ په رنګ کړې تبليغونه راډيوکاني
څنګ په څنګ کړې ولسونه راډيوکاني

ځينې بڼې او ځينې بدې په تبليغ کې
کاني، کاني کړې لوی غرونه راډيوکاني

بلا شونډې ښکلوي تندي د غېشي
هڅوي انقلا بونه راډيوکاني

کله اور، کله اوبه په ژبه وايي
کړندي کړې غورځنگونه راډيوکاني

کړې ړندي د حقيقت سترګې په بېره
کله کله کړې گواښونه راډيوکاني

د درواغو په خبرې باور مه کړئ
کړوي ځينې ذهنونه راډيوگانې

چې رښتيني يې وي هر خبر باوره
کاشکې وکړي تبليغونه راډيوگانې

دغږې

زړه يې يووړ په پنجوکې؛ وهي باز خپلې وزرې
غږ اورم نه پوهېږم چې څه وايي، څه کړي خبرې

زما په زړه کې حک دي، پل په پل يې چې وينم خلکو
سرې وينې څڅېدلي هم په لوړه هم په ژورې

نور د حال پوښتنه مه کړه د ټپي زړگي له حاله
هېڅ ويلی درته نه شي، شي خبرې مړورې

عاطفي اواز را شوی له غيبو دی زما خيال ته
په ظالم باز پسې گوره د غره څوکې او کمري

ها کمري چې پرتې دي د غره ډډه کې لاليه
چې بازان يې په سر گرځي، تپوسان وهي ډغري

مست بازان خويک تنها په دې محل گرځي باوره
تپوسان شي ډلې ډلې، کړي په دې محل حشري

شپېلی

زړه کې دي دردونه، کړه بيان شپېلی
خلاص کړه پري؛ سرونه د افغان شپېلی

غرونو او رغونو کې رمې رنگ شوي
داړي چاغ چاغ پسونه سره لېوان شپېلی

دروند خوب دی راغلی په شپونکي باندي
خود به يې رمه وي سرگردان شپېلی

دلته ده د مېرې او لېپوه جگړه
کفر شونازل په مسلمان شپېلی

خلاص موله دارلود وحشيانو کړه
و کړه يو غورځنگ د خپل ايمان شپېلی

ځان ورته تيار کړه په باور ياره
واخله په سندرو کي سامان شپېلی

د همکارۍ لاسونه

د بڼي په څانگو کي شپړين بلبلان ښکلي ښکلي
زموږ په کلي کي دي پېغلې، ځوانان ښکلي ښکلي

د همت ملايي ده تړلې په ځيري يې وگوره
راټول په گډه دي د ژوند په ميدان ښکلي ښکلي

د همکارۍ لاسونه يو بل ته خواږه غزوي
په خویندو، وروڼو کي پياوړي مشران ښکلي ښکلي

دوی را ټوليري د خوشيو او غمونو په وخت
د مېلمه قدر کړي دا ټول قدردان ښکلي ښکلي

په کرکه گوري، نفرتونو او نفاق ته واړه
رنګه گلونه دي په دغه گلدان بڼکلي بڼکلي

دوی د اخلاقو، د سلوکو، د بڼایست نمونه
ټول بڼایسته دي په زبور د عرفان بڼکلي بڼکلي

تل فیصلې کړي د جرګو او مرکو په مرسته
دوی پیروان دي د سپېڅلي قرآن بڼکلي بڼکلي

د غیرتمنو سردې تل وي په امان باوره!
رب(ج) دې سرلوري لري دوی په جهان بڼکلي بڼکلي

بڼېرا مه وړه

ساقه لاسونه له ظلمته، بڼېرا مه وړه
اخله ګامونه له تومته، بدوا مه وړه

د حرص په اور د خپل ایمان اوبه کړه تويې
د هیچا مال، متاع خپل کور ته په شامه وړه

که حکم شولې عدالت په کار کې وکړه
حق د يوه مسلم قطعاً په بل چا مه وږه

اعتبار چې په تا و شونو راست امين شه
حلال غواړه، حرام مال؛ هېڅ د دنيا مه وږه

ډېر راضي اوسه په حالو که هر څو وو
له مخلوق څخه رشوت، په ناروا مه وږه

ته دنيا کې نېک عمل وکړه مومنه گله
بنکلی باور د ځان توبنه کړه خطا مه وږه

سپين زړه

سپين يې زړه، پاک يې ايمان سبحان الله
د شکلاوو مسلمان سبحان الله

رذالت، ضلالت نه لري گړخي
عمل کاندي په قرآن سبحان الله

د حيا په خصلت باندې سمبال دی
د مومن ښکلی وجدان سبحان الله

استغفار، توبه کړي له گناهونو
د جنت په لار روان سبحان الله

له نادان او فاسق نه لرې گرځي
ستايل شوی دا انسان سبحان الله

چې باور يې ماښام ستور وکې کوري
ځلېدونکی په اسمان سبحان الله

گرځم په هرکلي

سرو لمبو دي سوځولي نن چې گرځم په هرکلي
بمـوـوـو دي الوـوـوـو لي نن چې گرځم په هرکلي

کور په کور او چم په چم دي د سيليو ناتارونه
سـرـو مـنـو دي ژړولي نن چې گرځم په هرکلي

په کوم تور، کومه گناه رقيبہ داسې در بدر شوو
شهيد کي پري نازولي نن چې گرخم په هرکلي

رنگ په رنگ جندي رپيري په قبرونو هديروکي
شنه او سره دي خړبدلي نن چې گرخم په هرکلي

دلاله وو په گلزار مي سرو گلابونو ته ژړل
په وينو خړوبدلي نن چې گرخم په هرکلي

په جهان ناري، سوري د پرمختگ دي را رواني
خړبامونه نړېدلي نن چې گرخم په هرکلي

د افغان عقل او هوش به کله خپل سر ته ستيري
وحشتونو وېرولي نن چې گرخم په هرکلي

په هر ملک کي ټول وگړي خپلو موخوته باوره!
په وحدت دي رسېدلي نن چې گرخم په هرکلي

کچه مار

سرونه که پراته په لار دي څه به وايې نه
ښارونه که پرې خبردار دي څه به وايې نه

صادقان مې ليدلي د صدق په لمبو سوي
غرغره د ظالم په دار دي څه به وايې نه

هسکېدل تر هغه ځای کره چې وس دې وي پوره
ډېر را لوبدلي له چنار دي څه به وايې نه

غله ته يې وس نه رسي؛ مظلوم يې رانيولی
د غله شونډې سرې په انار دي څه به وايې نه

د چرس په نشه کړي گرفتار غافل وکړي
په ښو مردارو کې کتار دي څه به وايې نه

کشوي حرام مالونه شپه او ورځ محل کې
نېک کرداره په زړه بيمار دي څه به وايې نه

په خيانت د زورور يې ناپامه گذر دی
په تهمت، تهمت، گرفتار دي څه به وايې نه

حلقه ځنځيرونه غزېدلي بڼه پورته
سلسلې يې په شرنګهار دي څه به وايي نه

رنگ په رنگ بهاني دي د جېب په ډکولو
په ناحق، ناحق، پاک آزار دي څه به وايي نه

تش بهانه غواړي د ګوزار په انتظار کې
چوپ شه باوره! کچه مار دي څه به وايي نه

په علم ودان

بڼکلي ځمکه بڼکلي اسمان دی نن سبا
ټول جهان په علم ودان دی نن سبا

ګرځي را ګرځي سپورمي په مدارونو
دا ستوري محصول د انسان دی نن سبا

شنه اسمان کې رڼه سپورمي تر مريخه
دا يې کړه تسخير لا روان دی نن سبا

بنايسته دي په دنگو دنگو ماڼيو
پاريس که لندن که آلمان دی نن سبا

ورځ تر بلې زياتيري کشف او اختراع
هر مخترع يې قدردان دی نن سبا

موره کله عبرت اخلو په دوو سترگو
افغان چې پرېشان لا پرېشان دی نن سبا

تعليم يافته د زړه په وينو روزلی
اجنبی وطن ته روان دی نن سبا

نيم که رسي نيم خوراک شي دکبانو
له خپل ژوندون نه په فغان دی نن سبا

تېستي نخبه استعدادونه هره خوا
دا څه غافل، غافل افغان دی نن سبا

د خدمت شعور مشرانو دی بايللی
هر يو يې د جیب په ارمان دی نن سبا

پايله د عمل او نيت ده باوره!
حال چي روان په دي زمان دي نن سبا

روژه

بنکلي بنکلي دي اجرونه په روژه
خوک چي کږي عبادتونه په روژه

له عصيانه مطهر لکه ماشوم شي
ها چي ساتي اندامونه په روژه

ورخ يي تېره په نفلو او تسبيح شي
شپه تراوبح کږي، لمونځونه په روژه

له غوسې او له بنکنځلو ځان ساتي
مسلمان کوي صبرونه په روژه

چي په عقل او فکر يي تېر نه وي
پرې اوريري نعمتونه په روژه

د ثواب په تمه به لاس په کار شي
هرسخي کړي خيراتونه په روژه

گل له گل، مېوه، مېوې نه اخلي رنگ
اخله، شينده بڼه رنگونه په روژه

د جنت دروازي وي ورته خلاصې
د ابليس تړي لاسونه په روژه

هر مومن د پاک قرآن تلاوت ته
پاکوي جامې، ځانونه په روژه

بختور خو هغسې مسلمان دی
چې عمره کړي او حجونه په روژه

کرامات د روژې گوره بې شمېره
نازل شوي آيتونه په روژه

که له زړه نه يې څوک نيسي دلبره
عفوه کيږي گناهونه په روژه

له غيبت او چغلي نه به ځان ساتي
اخلي، اخلي ثوابونه په روژه

يو خلوت ته وزگار شي په روژه کې
شېخان کېرې اعتکافونه په روژه

چې له اجر و ثوابه پاتې نه شي
باور ليکي څو شعرونه په روژه

دهقانه

بڼه همت بڼيه له ځانه ځار دې شم دهقانه
بڼې مڼې کره پرېمانه ځار دې شم دهقانه

له سپېرو سپېرو ميرو نه جوړ راته گلشن کره
سره گلونه کره ارزانه ځار دې شم دهقانه

شپه او ورځ په شنو، شنو کړونديو کې کېرې کارونه
ستا عزت کوم جانانه ځار دې شم دهقانه

لوڅې پښې، سپېرې جامې، سپېره سپېره لاسونه
ته يولال يې عاليشانه ځار دې شم دهقانه

تا په هنر څکلی د حلالې روزې خوند
خپه نه شي له نادانه ځار دې شم دهقانه

د باور قلم ستاينه ستانه شي کولی
په رښتيا خوښ دی له تانه ځار دې شم دهقانه

رڼا اخلم

شپه کې گرځم رڼا اخلم
ورځ کې خوب کړمه سا اخلم

په زړښت به يې گوزار کړم
چې زلمی وم امسا اخلم

خوند يې نشته چې رنځور یم
خو چې روغ شوم دوا اخلم

بڻه نوٽونه سر ڀه سر ږدم
چي مفلس شوم سودا اخلم

لاس ڀه سر له شنو باغويم
چي سنگر شي ڪلا اخلم

باور ڀه ڇي ڙولي
له سحره خندا اخلم

رنج د جهل

عابد ژوند ڪري د عبادت ڀه ارمان
جاهل ژوند ڪري د خپل عمل ڀه تاوان

ڀه فاسق اور د جهنم بليږي
خاوري ايره به شي نادان، ظالمان

دانا ڀه دي، سود ئي رسي انسان ته
بد جاهل دي، رسوي نورو ته زيان

اهليت، انسانيت چي په کي نه وي
تش کالبوت دی په څلورو وي روان

له مرگ د گمراهانو لري تېسته
خپه کپره په مرگي د مسلمان

خدای (ع) ورته ارشاد کړی، دی غافل دی
د دین لپاره معجز لري قرآن

يو دې خدای (ع) دا نادان ورک کړي له منځه
بل دې خدای (ع) خور کړي د علم دسترخوان

آخرت کي به جوړې څه پلمې کړي
ورته وسپاري په چپ لاس چي فرمان

رب (ع) دې ورک زموږ له منځ کړي باوره!
رنځ د جهل چي يې ډېر کړل ناروغان

غمجن زړه

غمجن زړه وم ناقرار ژړا مې راغله
گلشن زه وم په گلزار ژړا مې راغله

ارمانونه مې ځوانۍ کې نیمه خوا شول
د بل وار په انتظار ژړا مې راغله

مور په خپله عقیده او کلتور وژني
ظالمان لرو اغیار ژړا مې راغله

هډیرو کې سړې جنډې د شهیدانو
په قبرو کتار کتار ژړا مې راغله

افغانانو هېڅ غلامي نه وه منلې
ځینې، ځینې شول بې لار ژړا مې راغله

مسلمان به دلجووي کړله د نورو
اوس کافخر په آزار ژړا مې راغله

یتیمان گرځي شلېدلي ګرېوانونه
نه جامې لري نه تار ژړا مې راغله

خپل منزل ته بايد ورسو باوره
ټول د حق په سمه لار ژړا مي راغله

په ځمکه کې

دي په ځمکه کې پنځه لوی، لوی بحرونه
آرام، اطلس، هند او دوه ساړه قطبونه

بنايسته بڼکلي بېړۍ په کې چليږي
دوه قطبين لري پرېمانه يخچالونه

آسيا، آفريقا، اروپا، انترکتیکا
آمریکا، استرالیا د بردي نومونه

په پنځو وچو کې ژوند او انسانان شته
خو انترکتیکا کې نشته ولسونه

د نړۍ بحرونه وصلوي باوره
د سويس او پانامي سترگانالونه

خوارخپلی حقيقت

چې په لار د انسان نه ځي حيوانيت نه مې زړه توردی
بدو چارو، بدو کړنو او غيبت نه مې زړه توردی

چې سود نه ويني بناغلی نو سلام به درته نه کړي
د مطلب د سلامونو، رفاقت نه مې زړه توردی

د خپل جیب په ډکولو کې لگيا ځيني مشران دي
له فاسد، فاسد چارواکي، له دولت نه مې زړه توردی

گرځي، گرځي بې لارې چې موټر، بنگله پيدا کړي
د حرام، حرام ژوندون او حلاوت نه مې زړه توردی

د رعيت بنايست يې ټول کړ، له يو مخې بې وقاره
د سخت زړو له چلونو او حيثيت نه مې زړه توردی

د قانون له مخې کار به په خپل وخت کې درته نه کړي
د بدکارو، مامورينو له رشوت نه مې زړه توردی

د فساد جرړې خورې دي په نظام او ادارو کې
د ناوړې واسطې، زور او قدرت نه مې زړه توردی

درخواستونه ناروا کړي ها دوستي، رفاقت نشته
په رښتیا دنن له چارو، قضاوت نه مې زړه توردی

د غیرت په نامه داسې چارې و شولې دلبره
په شرمونو دي شرمېدلي، غیرت نه مې زړه توردی

سپین او تور د دنیاګۍ مو په پنځو لاسو کې ګیر دي
طبيب نشته د رنځونو، طبابت نه مې زړه توردی

په جعلی اسنادو ځي، جعلی انسان د ټولو مخکې
اصل ورک دی په دې خاوره شفافیت نه مې زړه توردی

پوهانو ګرځۍ وزګاره د ناپوه حکمراني ده
خلکو دا ډول انصاف او عدالت نه مې زړه توردی

چې يې اچوم د دهر په چوکاټ کې نه سميرې
د ژوندون له خوارخېلي حقيقت نه مې زړه توردی

پرې را وخېژه سپورمې د خوارلسمې ننداره کړه
دا د تورې شپې د شکل او ظلمت نه مې زړه توردی

د ځانونو په وژلو ستړي نه شوو عزراييله
ولې نه راځي قيامته؟ له قيامت نه مې زړه توردی

که دا حال، دا مو احوال وي څه به کيرې اې باوره!
توبه وکړه، توبه گار شه، ندامت نه مې زړه توردی

گل جهان

گل جهان شو مار، لږم
نه دارو لـــــــرم نه دم

تهذيب غواړم عالمه
پاک تهذيب د پاک صنم

ټول جهان ودان، ودان،
پکې سوځي زما چم

په مړينه مې خوښي کا
او په سوله مې ماتم

نه آرام شته ديار کي
نه په ځمکه کي حرم

د فتنو ګوزار باور
کړ بې واکه او ګرم

تقدير

قبر په قبر جنازو سره ژاړا کړم
صبر په صبر هديرو سره ژاړا کړم

تقدير سوی په لمبو، لمبويم نگاره
د غمجن زړه له سرولمبو سره ژاړا کړم

ياران نشته په حجرو کي دېوال ته گورم
زه د ازمون له تصويرو سره ژړا کړم

څيري گربوان، بېر سري یتيمان وينم
هره لحظه يې له غمو سره ژړا کړم

کنډر کنډر چمو ته سترگي غږومه
گړی گړی سوو نارو سره ژړا کړم

زه د بښايست په تمه، تمه انتظار يم
لمحه لمحه يې ارمانو سره ژړا کړم

د پښتون وينه به هدر نه ځي باوره!
زه له سرو وينو تګو سرو سره ژړا کړم

فاکس مُطرب

کمند راغي بې حساب د تورو زلفو
په سپين مخ شولم قصاب د تورو زلفو

د ناکس مُطرب نغمې به کړم خاموشه
چې مدام وهي رباب د تورو زلفو

د دلبر ښکلی تصویر به ترېنه باس
له ورق، ورق کتتاب د تورو زلفو

حوصله يې رانه وړې زړه مې خوړين دی
نور شلومه دا حجاب د تورو زلفو

د خمار نشه يې اخلمه په سترگو
زه خاته کړم په تناب د تورو زلفو

لېوني چې زاهدان په کاپو ولي
دوی خوړلي دي شراب د تورو زلفو

رهايي ترې سهل کار نه دی باوره!
چې گډ شولې په هر باب د تورو زلفو

علم

که دا وطن شي په علم بیا ودان
خوبن به انسان شي، هم ځمکه هم اسمان

که ورکړو یو بل ته چمبې د مینې
جوړ به شي د سرو گلونو گلستان

که قدم وړو ټول په لاره د وحدت
پوره به هاله شي ارمان د افغان

پاک او ناپاک که شوله بېل په دې کور
عمل د پاک به ضرور شي په قرآن

مخ که مهار شود ظالم او جاهل
تیارې به ټولې، په عرفان شي روښان

ژوندون به هسک شي د رحمت پورې ته
روان به دلته شي د پوهې کاروان

خواري غم به وکړي کوچ له وطنه
د نړۍ سیال به شي تکره افغانان

باوره! جگ به موبیرغ رپیري
افغانستان به شي نامي په جهان

عينکي

کېرډه عينکي د هوا په سترگو
گوره گردونه د صحرا په سترگو

ښکلي ښکلي به زړه ته درته راشي
بياد گلونو د بېديا په سترگو

شېخ خو سپين کاني بيا په تورو ولي
ورته موسکي شي د خندا په سترگو

په غورو اورم تکبېرونه مظلوم
يزيد راخي د کربلا په سترگو

ظالم اخیستي خاموشي د ژوندون
ټول ورته گورو د غوغا په سترگو

دي دواړه په خپل کور او په خپل غره کې
کوټره ښکاري د عنقا په سترگو

باوره! خوار مجنون چې صبر نه کا
خوره ده مينه د ليلی په سترگو

لوی جنت دی

گاللی یې محنت دی
د مور او پلار خدمت دی

اختیار د ښو سلوکو
د هر مسلم خصلت دی

چې سر ورکوي خدای (ج) ته
مقام د شهادت دی

خدمت چې د وطن کړي
ريښتینی صداقت دی

د علم، زده کړې چارې
ژمنتوب د شريعت دى

مدد د مظلومانو
انصاف و عدالت دى

باوره! مسلم اوسه
همدغه لوى جنت دى

په جگو غرو

لکه باز په جگو غرو گرځم عالمه
د پرواز په سردرو گرځم عالمه

و به نه خوري درنې هيلې آرزوگانې
په ويشتو، ويشتو، ويشتو گرځم عالمه

هې ليلې که له مجنون نه جلا کيږي
زه د سولې په شېبو گرځم عالمه

څوڪ چي ڪاڻو باندي ولي توده مينه
زه د هغو په سـرو ڪرځم عالمه

سپين له سپين سره لگيري تور له توره
زه د سپينو په څپرو ڪرځم عالمه

که ويده يو مار مو چيچي بايد وينی شو
پارو ڪر په منـترو ڪرځم عالمه

ڙبه، عقل د ايمان په پرده غواړم
زه د حق په پلوشو ڪرځم عالمه

زه باور د قلم په څوکه ليک ڪر مه
د شعرونو په نشو ڪرځم عالمه

ښوونکيه

د رڼاوو په اسمان کي لکه لمر ښوونکيه
د ښکلاوو په جهان کي لکه غر ښوونکيه

خرک د پوهې دې د شمعي په لمبه بليږي
د څلاوو په کاروان کي سپين بشر ښوونکيه

تاله گړنگه خپڅولي اسمان ته انسان
د معناوو په عرفان کي معتبر ښوونکيه

يې راغلي په خپره د مور و پلار شاگرد ته
د صفاوو نخلستان کي ستر رهبر ښوونکيه

قدر او عزت يې په مور فرض دی اي باوره!
د دُعاوو گلستان کي مقرر ښوونکيه

گرگت

لوبه مي په مينه مينه تماشا کړه
څلوريزه او شپږيزه مي دُعا کړه

ماتومه حريفان په ډگرونو
بدرگه مي په چکچکو او نڅا کړه

دا مڙ نوم به مڙ اوچت شي په جهان کي
د کرکت مينې مڙ جوړه څه غوغا کړه

چي ډاډه شومه په جام کي د گټلو
د اتني ناره مڙ گرمه په سورنا کړه

زه باور د هيلو کور د عاوي وایم
خدایه (ع) قبوله مڙ دعا او وينا کړه

کډه د هیلو

لویه خدایه (ع) دا خو څرنګه جانان دی
لاس د غم يې بند زما په لوند ګرېوان دی

ما پروا د رقيب نه کړله خاونده
اوس رقيب راته په وازه خوله خندان دی

چېرته کډه زه د خپلو هیلو یوسم
وران زړګی مږ په جهان کي سرگردان دی

د بهار په شنه موسم پاڼه شوه ژېړه
زما د مينې بڼې دا رنگه خزان دی

په کي گران دي نور هر څه دلته باوره
په دا وران، ويجار بازار کي غم ارزان دی

بي نمازه

له حق لارې په واته دي بي نمازه
چې پراته تر لمخاته دي بي نمازه

په غفلت کي يې هستوگنه ده ناگاره
په رڼو سترگو ويده دي بي نمازه

ځان غروي د لمانځه له اداگانو
پلټيو کي پاڅه دي بي نمازه

په شاخو د ونو ناست وهي بېخونه
د ځانونو په لوېده دي بي نمازه

چې رهاشي وزر نه وهي په وړاندې
د ابلیس په دام پراته دي بي نمازه

په غافلوبه خو ډوله اواز کيږي
روح له تنه په خاته دي بي نمازه

بېهوده به تر وخت تېر کړي ارمانونه
وينی شه بيا کله راتله دي بي نمازه

د باور په خور تکبير اقتداء وکړه
تکبيرونه يې خواږه دي بي نمازه

په ماتم وينم

لښکر په ماتم وينم چې شهيد شولو افسر
کنډر دا ملت وينم چې نابود يې شو رهبر

گام پر گام لوېدلې قافله د پرمختگ يې
مړ شوی يې؛ چې چراغ دی د پوهې او هنر

د اندوه په ډاگه کي د منزل لاره يې ورکه
د بېلتون غېشي يې و خور، پخپله په ځيگر

بي علاجه سپيلني چې غواړي هره شېبه
بنايست باندي يې لوبدلي د بدسړي نظر

د آفت په سېلاب به شي لاهو دا وگړي
باوره! هرچا چې وران کړ محراب او خپل منبر

حقوق د ټول بشر

ماته تورتم ځانته سحر جوړوي
بل کړي خپه ځانته اختر جوړوي

مورته خاموشه د اتوم برېښنا کړي
خپله اتوم بم او لېزر جوړوي

کنوانسيونونه دي بي شمېره هلته
پاڅي حقوق دگړد بشر جوړوي

چي په نړۍ يې باداري شي منظور
فکرونه ټول په خپل نظر جوړوي

چي امياني کې شرنګ ډالرته ورکړي
نور خو لا څه ملا، منبر جوړوي

حياوي اخلي له انسان وگړو
ښځه سر لوڅي نر بېر جوړوي

وېروي دوی په اسلحو ملکونه
ځان په نړۍ کې لوی افسر جوړوي

له کومه ځايه چې خطر کړي احساس
بياد فتنو ورته لښکر جوړوي

چي امتحان کړي په کې خپلې وسلې
د بل هېواد د جنگ ډگر جوړوي

باوره! پاک الله (ج) به کله ورته
د مهدي توره او کلک سپر جوړوي

د غره مني خبرې

که ماشومان د لوی غره مني خبرې
کـوربانـه داسې د وړه مني خبرې

له تهذيب څخه منکر شي په بلنه
يو سپېره د بل سپېره مني خبرې

چې شي بي لارې نو سرچپه وي روان
انسانيت پرېږدي د خره مني خبرې

ظالم سور مخ د وينو ډنډکې وي ولاړ
مظلوم مجبور وي د سره مني خبرې

د نېک صالح اولاد؛ چې پلار خپل وفات شي
باوره! هاله د توره مني خبري

رشوت خوره

مزي تا وکړي دنيا کي رشوت خوره
نظر وکړه په عقبی کي رشوت خوره

خوک که يو کتاب خبري درته وکړي
اثر نه شيندي په تا کي رشوت خوره

رنا ورځ لکه لپوه داړي مالونه
سره لاسونه په بلوا کي رشوت خوره

له حرامونه دي تا وکړي ټپه غاړه
ته يي اخلي هر سبا کي رشوت خوره

په مجلس کي تسبیح اړوي ناصح شي
رشوتونه خوري خفا کي رشوت خوره

وخت به تېر شي په دې پاكو او ناپاكو
ته به اوسې په غوغا كې رشوت خوره

باور سپينې، سپينې وايي په كلام كې
فكر وكړه په وينا كې رشوت خوره

مورې

ستا په بڼكلاده دنيا بڼكلې مورې
ستا په رڼاده فضا بڼكلې مورې

تر قدمو لاندې دې وينم جنت
ستا په وينا ده، وينا بڼكلې مورې

د خداي (ج) رضا ستا په رضا حصول شي
ستا په رضا ده، رضا بڼكلې مورې

ماته د مينې قدم تا را زده كړ
ته مې د ژونديې امسا بڼكلې مورې

کرم تر ابده ستا د حُسن صفت
ستا په هستي ده بقا بکلې مورې

ستا په عزت کې د باور عزت دی
تا ته همېش کړي دُعا بکلې مورې

تعصب

مونده کيږي جاهل قام
په تعصب کې وي مدام

خير به يې هېڅ نه وي
وارخطا وي په هر بام

نارواوو ته درومي
د خطاوو په يو گام

بدمستان وي مغروره
اوبه څښي په غلط جام

متعصب ته سود نشته
عاقبت يې وي بدنام

د غرور کور ښکوي
بد کرداره، بد انجام

رنځ داسې دی باوره!
انسانان به کړي ناکام

تورلحد

نه به را کـړې دوه لاسونه ژاړه ژاړه
نه به وکـړې دیدنونه ژاړه ژاړه

گرځېدلی په سپېرو خاورو يم ډېر، ډېر
چې پرته ده انبارونه ژاړه ژاړه

يوزه نه يم بندي شوی تورلحد کې
بندي شوي عالمونه ژاړه ژاړه

عمر گل و د خزان په لمبو و سو
را به نه شي تېر و ختونه ژاړه ژاړه

مُهر د سوال مي په خوله دي لگېدلي
خدای (ج) ته وکړه ښه سوالونه ژاړه ژاړه

چې د تېري نظر تنده شي پرې ماته
اوس مي گوره تصويرونه ژاړه ژاړه

دا خړپړ مزار مي هېر نه کړې باوره!
پرې زرغون کړه سره گلونه ژاړه ژاړه

مړ له کاره شوي

نه د مړي، ژوندي، نه وزگار شوي
شپه او ورځ لگيايي مړ له کاره شوي

نه دې جوړ کړه قصرونه انگرونه
نه په گېډه مور، تېري، نهاره شوي

نه برخه دي خوښي او آرامي شوه
نه خندان، ځيگر خون، دل افکاره شوې

هېڅ دي قدر دنيا کي په چا نشته
څو که د دي خلکو خدمتگار شوي

د دهر قانون څرنګه تطبيق شو
آوېزان چي دعادل له داره شوي

در بدره خوارو زبون شوي ياره
له حرامو ګټو چي انکاره شوي

دا ټوکېدلي ټمږه دي ورکړه
چي زخمي دکانو له ګوزاره شوي

د وخت له سادګانو يې باوره!
چي يو پاک الله (ج) ته وفاداره شوي

اختر

نه مي نڪريزي نه مي جامي شته ياره
نه مي رانجه شته، نه مي مپلي شته ياره

د مور ڪميس مي په سرو سرو وينورنگ دي
نه مي شين شال شته، نه مي پيسي شته ياره

سره اورونه دي اوريڙي هري خواته
نه مي خندا شته، نه مي جوڙي شته ياره

خونبي الوتي له سپرو سپرو شونڊو
نه مي پايزب شته، نه مي گري شته ياره

يتيمان گرڇي ببر سري په ڪورو
نه مي مجلس شته، نه مي جري شته ياره

خوشاله نه دي د دي وطن وگري
نه مي ڪوثر شته، نه مي پيالي شته ياره

باوره! داسې زموږه اختر شولو
نه هغه کلي، هغه کوڅې شته ياره

وطن

وطن په موږه گران دی، په غیرت سره یې ساتو
عالي لوړ یې نښان دی، په عزت سره یې ساتو

سمبول د آزادۍ دی، د خپلواکو هېوادونو
سرتاج د ټول جهان دی، په الفت سره یې ساتو

په سرو وینو مو ساتلی د هر يرغل په وړاندې
غازي د هر زمان دی، شجاعت سره یې ساتو

ژوندون د غلامۍ؛ خو دی افغانانو تل رد کړی
بری مو لوی ارمان دی، په همت سره یې ساتو

په خاوره چې مړ شوی، مړ ئې مه بولئ عالمه
باور په دا ایمان دی، په حریت سره یې ساتو

لوی سرونه

ولسونه په مېړو باندي ښه ښکاري
رقيبان سوري چرو باندي ښه ښکاري

د لویانو عزت شوی په اسلام کې
دوی مُشفقه په وړو باندي ښه ښکاري

کینه او حسد کاردی د بدبختانو
مؤمنان په سپینو زړو باندي ښه ښکاري

نړۍ ټوله په ملکونو ده وېشلي
هېوادونه په سړو باندي ښه ښکاري

چي باور يي وي دننگ په لار پوخ کړي
لوی سرونه په شملو باندي ښه ښکاري

خوان یمه

وېره د سر نه لرمه خوان یمه
زه ولاړ غلیم ته په میدان یمه

زه له اور لوکي سره لوبېرمه
نریمه، پښتون یم، مسلمان یمه

ما دی پر خولی هر دشمن دلته
توره او ډال زه د اکبر خان یمه

ما په خپله خاوره سر بایلی دی
زه د شهیدانو ستر کاروان یمه

زه په غیرتونو تپي شوی یم
پاتې بې مرهم او بې درمان یمه

زه د مجنون مينه يم ليلی پسي
شپه او ورځ مي نشته سرگردان يم

پل يې راته بڼکاري د شفق په لار
خوبی به شمه خیر که پرېشان يم

په ننگ و غیرت باندي باور لرم
زه ننگیالی حوان يم، افغان يم

پښتون

هم په ټوپک مري هم په دار پښتون
ولي دومره شو خوارو زار پښتون

چې شي را ټول په خوښی يا په غم
ټوټه ټوټه شي په بمبار پښتون

شوي تسبیح د ژوند يې گډې وډې
چې يې کړي بندي په کلک تار پښتون

په نفرتونو او خنډونو بند
خپله په خپل لاس تار په تار پښتون

د علم تيری رڼاوي غواړي
گرځي بي سره او نادار پښتون

چې طبيب کړي د رنځونو پيدا
سخت دی رنځور شوی بيمار پښتون

باوره! پاڅه له درانه خوبه
غواړي د سولې، پوهې لار پښتون

کونجی

هومره زور وي په تيلي کې
چې جهان به پرې ستي کې

بي ننگي شي زېږولی
که ننگ نه وي په سرې کې

بس ديونادان لسه لاسه
ڊپر تباه شي په بدي کي

ټول کارونه خراب بوله
چي انجام شي په تادي کي

په فکروسره جوړيږي
وران يې وينه په خودي کي

تيندگونه خوري مړو ته
خوښي تښتي په نېستي کي

شلو يې نه شي له خان نه
کمال گوره په کونجي کي

په ډېران دی رالوی شوی
شک يې بوله آزادي کي

ولې نه رسي مقام ته
چي ماهر وي چاپلوسي کي

په ناحقه تپري کاندې
ناحق نه ولي تندي کې

حق تمیز کولی نه شي
حق يې بولنه ناداني کې

په تياره کې به خوښي کا
خفاش تښتي رڼايي کې

زمريان ويده ويده ښکاري
جوړ گيدر وي بېداري کې

امتيازونه سر په سر کا
مصرف باسي سر دستي کې

نن ملنگ وي سبا گوره
ښه ممتاز وي په هستي کې

يو په سرو وينو کې لامبي
بل خوښي کړي گډوډي کې

ويني زببشي د خوارانو
ورخ تر بلې شي مستي کي

وي غلامان سوده له کاره
بل مزي کا په غلامي کي

يو له درده تل کړيږي
بل سود اخلي بيماري کي

باور مه کړه پرې باوره
چې څه بار دي په وري کي

هونسيار وگړي

هونسيار وگړي به درانه پاته شي
نادان وگړي به کاره پاته شي

په بېلتانه انسان داسې لوييږي
افسوس يې ټول په لړمانه پاته شي

بيابه په به چم د زمري شي روان
که دا وگړي پستانه پاته شي

ټول به يو موټی د قوت کړي څرگند
که په پوهنه کې تاوده پاته شي

د فريادونو له درد نه وپريږي
که يې وحدت په گربوانه پاته شي

باور کوربه دی د افغان قامونو
چې د يووالي مېلمانه پاته شي

دردونه

ياد د ليلی مې په خيالونو کې راځي
لمبه لمبه مې په دردونو کې راځي

لحظه، لحظه د جدایي په اور سوزم
فرياد او شور مې په لاسونو کې راځي

زه په درمل د طبیب کله رغېږم
د هجران درد مې په رگونو کې راځي

لیلی، لیلی ناری کوم په غرونو کې
غبرگون د غبر مې په غرونو کې راځي

د باور په فریادونو کې خوب یووږم
شپه سرگردانه په خوبونو کې راځي

مستي د ریحان

په دوستانو کې دوستي، د خوبان، خوندکا
په گلانو کې، مستي، د ریحان، خوندکا

لکه تک سپین ستوری ښکاري په اسمان کې
په یارانو کې، یاري، دکاروان، خوندکا

تصور ته په هینداره کې؛ ښکاره شي
په خوبانو کې، شوخي، دکاروان، خوندکا

په گلشن کې چې د گلو فرش هوار کړي
مومنانوکې، پاکي، د ايمان، خوندکا

پسرلی چې پرې له ورايه بڼه ښکاريږي
په الوانوکې، خېښي، د الوان، خوندکا

د بهار ناوې په گلوکې سمباله
په سپانوکې، سرخي، د ميدان، خوندکا

د باغونو د منو وکيل باوره!
وزيرانوکې، خواري، د جانان، خوندکا

درنه ځمه

يون مې شو په بله درنه ځمه
اې خوره کابله درنه ځمه

مه کوه فرياد په خانگو، خانگو
وخ د زړه بلبله درنه ځمه

بس دی نور قفس کي هوس نه کرم
راغله سلا خپله درنه ځمه

زړه مې بند دا ستا په خوړو زلفو
زانگي که سل ځله درنه ځمه

بيا پسرلی راځمه ستا خوا ته
اې د خزان کله درنه ځمه

که څو سوزم په دردو د هجران
د سپين مخ کاکله درنه ځمه

ستا باور خولاړه گړندی شو
ته يې تل تر تله درنه ځمه

اې زمابیرغه

اې زمابیرغه رپېره جگو غرو باندي
تل به دي ساتمه دتن په وینو سرو باندي
اې زمابیرغه

په لاره دي بایللي زلمو سرونه دي ډېر
په دنگو دنگو غرويې کړي مزلونه دي ډېر
سوچو يې خاورې ايره کړي مغزونه دي ډېر
په هسکو هسکو څوکو رپېره سرو باندي
اي زمابیرغه

ته چې لوړ يې زموږ په کې لوړ دی پت و عزت
ستا هستي کې پرته ده لويه نښه د حُریت
بې له تانه لرو موږ هيڅکله خوب او راحت
لاس په لاس مو وړی يې تل په سنگرو باندي
اي زمابیرغه

سر زما خیر سر ستا دې خدای (ج) نه لري خاورې
پښتون ملت نه دي منلي د غلامی چارې
په وینو د دښمن لري سرې سترگې خمارې
مړ ښه دی، چې علم نه لري دیوارو باندي
اي زمابیرغه

کرانه لوستونکيه اوس دي پام دي يوي معمی لوستلو ته را اړوم
هيله ده چې په دقت سره يې ولولې، او د څه وخت لپاره خپل ذهن
پرې مشغول وساتي، او مطلوب حل يې تر لاسه کړي.

معمی

سرغوخ کړه د معبد، پسي الهادي کړه
مل يې کړه يقين رسېري تر مطلبه

پای

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**